Klenoty

je cenné a zároveň ozdobné předměty obvykle vyrobené z drahých kovů a kamenů.
Cena je vysoká kvůli ceně materiálu.

Sortiment

● náhrdelníky – řetízkové, ruční, strojové, duté
● náramky – pevné, článkové, řetízkové
● náušnice – různé tvary, velikosti
● prsteny – bez kamenů, s kameny, pečetní, snubní
● brože – mohou být lisovány, montovány, celokovové, zapínají se jehlou, kuličkovým uzávěrem
● ostatní – pudřenky, hřebeny, zapalovače, pouzdra na cigarety, rtěnky, ozdoby vlasů atd.

Drahé kovy

1. Zlato - Au

- měkké (tvrdost 2,5 Moshovy stupnice)
- jemně žluté, lesklé, tažné, kujné, je příliš měkké, musí se legovat (smíchat) jinými kovy. Slitiny musí mít předepsanou ryzost. U žlutého zlata se jedná o slitinu s mědí nebo zinkem. Pro zabarvení bílého zlata se používá paladium a nikl. Obsah zlata v klenotnických slitinách neboli ryzost se vyjadřuje v karátech (ryzí zlato má 24 karátů).
- v přírodě se vyskytuje jako: zrnka, šupinky, valouny v horninách nebo náplavech
- použití: šperky, lékařství (zuby), mince, rubínové sklo

2. Stříbro - Ag

(tvrdost 3)

- bílá, lesklá barva, tažné, kujné, vodič elektrické energie
- slitiny musí mít předepsanou ryzost.
- v přírodě se vyskytuje: většinou ve sloučeninách
- použití: šperky, lékařství, zrcadla, mince, barvení vlasů

3. Platina - Pt

(tvrdost 4,3)

- bílý kov s šedavým nádechem, velmi tvárný
- v přírodě: ryzí zrnka nebo s příměsí jiných kovů, např. paládium, iridium, rhodium, zlato, nikl, měď
- použití: lékařství, chemický průmysl, občas šperky

Drahé kameny

1. Kameny minerálního původu

rozdělujeme dle tvrdosti

- **Drahokamy**
  jsou vzácné nerosty, které se vyskytují v přírodě ojediněle. Vyznačují se vysokým leskem, lomem světla, tvrdostí a krásnou barvou. Naleziště: lomy, pískovny, doly, naplaveniny.
  Příklady:
  ● diamant – nejvzácnější, nejtvrdší, vysazuje se do nejcennějších kovů
  ● smaragd – sytě zelený, čirý kámen, často se napodobuje
  ● rubín – zářivě červený, patří mezi nejoblíbenější šperkařské kameny
  ● safír – chrpově modré barvy
  ● křišťál – nejčistší, bezbarvý, průhledný křemen
- **Polodrahokamy** - vltavín, opal, onyx, nefrit (nižší tvrdost)

2. Kameny rostlinného původu - jantar

3. Kameny živočišného původu - perly, korál, perleť, želvovina, slonovina

4. Imitace a syntetické kameny

Syntetické kameny - uměle vytvořené kameny se stejnými fyzikálním a chemickými vlastnostmi, velmi drahé, např. spinel
Pro šperkařství mají význam jen ty, jejich výroba nesmí být dražší než nerosty nacházející se v přírodě.

Imitace - napodobení drahých kamenů jiným kamenem (např. diamant - zirkon)
Dublet - vzniká spojením levnějšího a dražšího kamene, nebo kamene a skla
Rekonstruované kameny - vznikají lisování úlomků přírodních kamenů, těžko rozeznatelné

Skladování klenotů

- v suchu a temnu
- v originální krabičce nebo zabalit do hedvábného papíru nebo textilního sáčku
- stříbrné šperky na vzduchu mohou zčernat
- ocelové nebo diamantové šperky skladujeme kvůli tvrdosti odděleně od zlata či stříbra, mohou je poškrábat
- šperky s pravou perlou se před uložením se doporučují otřít kouskem látky navlhčeným v čisté vodě, jinak mohou ztratit lesk, barvu nebo popraskat
- chránit před výkyvy teplot, chemickými prostředky (parfémy, barvou na vlasy, kosmetikou či čisticími prostředky)

Ošetřování klenotů

Čištění zčernalých šperků speciální utěrkou, která se prodává na čištění zlata a stříbra, ultrazvukem**,**
v domácím prostředí stejného efektu dosáhneme i zubní pastou a kartáčkem.
U slitin zlata s dalšími kovy (tzv. bílé zlato) dochází k opotřebení povrchové vrstvy, kterou může obnovit klenotník.

Vystavování

při vystavování dodržujeme skladovací podmínky, vystavené zboží sdružujeme do skupin,
dbáme na bezpečnost a ochranu zboží, zboží vystavujeme v bezpečných vitrínách, cennější zboží ukládáme do trezoru

Odborný prodej

prodavač musí znát sortiment, použití a ošetřování zboží, musí mít komunikační schopnosti a ovládat psychologii prodeje